

## POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **L. V.**

oskarżonej o czyn z art. 233 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 27 lutego 2025 r.,

skargi obrońcy oskarżonej

na wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 21 listopada 2024 r., sygn. akt IV Ka 442/24

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 20 września 2023 r., sygn. akt II K 100/23

i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

### **p o s t a n o w i ł:**

**1. oddalić skargę;**

**2. obciążyć oskarżoną L. V. kosztami sądowymi postępowania skargowego.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 września 2023 r., sygn. akt II K 100/23, Sąd Rejonowy w Kaliszu uniewinnił L. V. od zarzucanego jej czynu z art. 233 § 1 k.k.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej na niekorzyść oskarżonej przez prokuratora, Sąd Okręgowy w Kaliszu wyrokiem z dnia 21 listopada 2024 r., sygn.

akt IV Ka 442/24, uchylił wyrok Sądu Rejonowego w Kaliszu i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania temu sądowi.

Na powyższy wyrok skargę w trybie art. 539a § 1 i 2 k.p.k. złożył obrońca oskarżonej, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu w całości na korzyść oskarżonej i zarzucając:

„naruszenie przepisu postępowania, a to art. 437 § 2 kpk przez uchylenie zaskarżonego apelacją wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania w celu przesłuchania 2 świadków, podczas gdy przepis ten upoważnia do takiej decyzji wówczas, jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości, a nadto dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego dotychczas materiału dowodowego”.

Formułując powyższy zarzut, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Kaliszu jako sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Skarga obrońcy jest niezasadna.

Zgodnie z art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Treść tego przepisu w zestawieniu z treścią art. 539a § 3 k.p.k., w którym wskazano podstawy skargi, jednoznacznie wskazuje, że kognicja Sądu Najwyższego rozpoznającego skargę na wyrok sądu odwoławczego ogranicza się do zbadania, czy w sprawie, na etapie postępowania przed sądem I lub II instancji, zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza, albo doszło do uchylenia wyroku wobec wystąpienia przesłanek określonych w art. 454 § 1 k.p.k., bądź też konieczne jest przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 r., IV KS 6/16, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17, oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 3/19). Tym samym część zarzutu skargi, w której obrońca zarzuca dowolną ocenę materiału dowodowego, należało pominąć.

Podstawą wydania zaskarżonego w niniejszej sprawie wyroku był przepis art. 454 § 1 k.p.k. i stwierdzenie przez Sąd Okręgowy w Kaliszu, że Sąd I instancji błędnie uznał, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dał podstaw do przypisania oskarżonej zarzucanego jej czynu. W końcowej części uzasadnienia Sąd odwoławczy wyraźnie wskazał jako jedyną podstawę swojego rozstrzygnięcia art. 454 § 1 k.p.k. Lektura całości uzasadnienia Sądu odwoławczego również wskazuje, że jedyną przyczyną uchylenia wyroku była obowiązująca w postępowaniu odwoławczym reguła *ne peius*. Sąd II instancji opisał bowiem stwierdzone uchybienia w zakresie ustaleń faktycznych, odmiennie niż Sąd I instancji przyjmując, że w jego ocenie znajomość języka polskiego L. V. była wystarczająca do zrozumienia pouczenia o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy, a zatem umożliwiała pociągnięcie do odpowiedzialności za czyn z art. 233 § 1 k.k. W treści skargi obrońca podnosi wewnętrzną sprzeczność orzeczenia Sądu II instancji, której upatruje w odmiennej ocenie dowodów i uchyleniu orzeczenia na podstawie art. 454 § 1 k.p.k. oraz jednoczesnym wskazaniu konieczności przesłuchania dwóch świadków, co w jego ocenie nie wyczerpuje przesłanki przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. Obrońcy chodzi zapewne o fragment uzasadnienia, w którym Sąd II instancji wskazuje, że „*jeśli Sąd a quo miał jakieś wątpliwości...mógł rozwiązać je chociażby przeprowadzając czynność przesłuchania w charakterze świadków dwóch funkcjonariuszy...*”. Powyższe stwierdzenie nie jest poleceniem przesłuchania tych dwóch świadków przez Sąd I instancji, ani tym bardziej podstawą uchylenia wyroku Sądu I instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, a jedynie podkreśleniem niezweryfikowanych obiekcji Sądu *meriti* odnośnie do stopnia znajomości języka polskiego przez oskarżoną. Sąd II instancji nie wyraził natomiast żadnych wątpliwości w tym zakresie, a nawet podkreślił w swoim uzasadnieniu sprawność i rzetelność w pozyskaniu dowodów przez Sąd I instancji, wytykając jedynie błędy w ustalonym stanie faktycznym wynikające z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów.

Jednocześnie, wobec takich ustaleń Sąd Okręgowy jako sąd odwoławczy nie był z mocy art. 454 § 1 k.p.k. i wobec uniewinnienia oskarżonej przez Sąd Rejonowy, uprawniony do zmiany wyroku, lecz zobowiązany do przekazania

sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu rozpoznawczym. W realiach niniejszej sprawy nie budzi zatem wątpliwości przyczyna podjęcia przez Sąd odwoławczy rozstrzygnięcia o charakterze kasatoryjnym, ani jego prawidłowość.

Z uwagi na powyższe oraz wobec niestwierdzenia wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[J.J.]

r.g.